

ΜΗ ΧΑΝΕΣΑΙ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ ΜΟΝΟΝ: Ἐν Ἀθήναις καὶ ταῖς ἐπαρχ. φρ. 20. — Ἐν τῷ ἔξωτ. φρ. 30.

ΑΓΓΕΛΙΑΙ: ἅπαξ ἡ δις, λ. 40, τρίς ἕως ἑξάκις λ. 20, κατὰ μῆνα λ. 15, ἔτος ἡ ἑξαμηνίαν λ. 10.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ, ὁδὸς Μουσῶν, Ἀριθ. 6, ἀπέναντι τῆς οἰκίας Φιλήμορος παρὰ τὴν πλατεῖαν τοῦ Συντάγματος. —

B. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Δημοσιεύομεν κατωτέρω, καθὰ ὑπεσχέθημεν χθές, μίαν ἐκ τῶν πολλῶν ἐκθέσεων ἃς ὁ κ. Ἀναστάσιος Γεννάδιος διατρίβων ἐν Εὐρώπῃ καὶ καλλιεργῶν ἐν τῷ μεγάλῳ κόσμῳ ὅσα τὸ δυνατόν πλειότερας καὶ πολυσχιδεστέρας σχέσεις πολιτικὰς, χάριν τῆς ἐθνικῆς ἰδέας ἀπέστειλεν εἰς στενοῦς του ἐνταῦθα φίλους, ἵνα περιέρχωνται εἰς χεῖρας τῶν κρατούντων καὶ ὁδηγῶνται ἐφ' ὅσον τοῦτο ἦν δυνατόν ἐν τῇ διαχειρίσει τῶν ἐθνικῶν δυνάμεων πρὸς ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν διεύθυνσιν. Ὁ κ. Γεννάδιος ἐνδεκαετίαν περίπου, ἀφ' ἧς ὁδηγῶν φάλαγγα ἑλληνικὴν ἀπῆλθε νὰ πολεμήσῃ εἰς Γαλλίαν κατὰ τῶν Γερμανῶν τὸ 1870, γενόμενος οὕτω ὁ πρώτιστος καὶ μέγιστος συντελεστής τοῦ νεωτέρου φιλελληνισμοῦ τῆς Γαλλίας, ἔλιπε τὸ πάτριον ἔδαφος καὶ ἀποκαθίστατο ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ, δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν ὅτι ἐπραττεν ἔργον πρέσβεως πανελληνίου, μελετῶν ὡς ἴδιον προσωπικὸν τιμαλφέςτατον συμφέρον τὸ συμφέρον τοῦ Πανελληνίου. Ὅσοι νῦτύχησαν νὰ ἀναγνώσουν μακρὰς μακροτάτας ἐκθέσεις τοῦ κ. Γενναδίου, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡμεῖς ὅτε ἐδημοσιογραφοῦμεν ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ παρηκολούθησαν καὶ τὰς μελέτας καὶ τὰς ἐνεργείας καὶ τὰς ἀνιχνεύσεις καὶ τὴν μυστικὴν τὴν τρόπον τινα ἀστυνομίαν του, θέλουσιν ἐκτιμᾶσαι τὰς γραμμάς ὅσας χαράττομεν ἐνταῦθα περὶ τοῦ κ. Γενναδίου, ὃν διὰ νὰ ἐννοήσωμεν δέον νὰ μελετήσωμεν τὴν ἱστορίαν τῶν ὀλίγων ἀνδρῶν τῆς ἰταλικῆς ἐθνεγερείας, διὰ τῶν μυστικῶν ἐνεργειῶν τῶν ὁποίων συνετέλεσθη τὸ μέγα ἔργον τοῦ αἰῶνος, ἡ ἰταλικὴ ἐνότης.

Ἡ ἀνάγκη τῆς πρώτης ταύτης ἐκθέσεως πιστεύομεν ὅτι θ' ἀφίσῃ βαθείας ἐντυπώσεις εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ ἑλληνικοῦ δημοσίου. Ὁ κ. Γεννάδιος δι' ὀλίγων λέξεων, ἄνευ τῆς καθιερωθείσης διπλωματικῆς καὶ δημοσιογραφικῆς φλυαρίας καὶ οἶονε ἀριστοτελικῶς, ἀνατέμνει τὰ πράγματα καὶ τὰ ζωγραφίζει. Διὰ τοῦτο θὰ παρακαλέσωμεν νὰ ἀναγνώσθωσιν ἅπαξ

καὶ δις, ἐλπίζομεν δὲ ὅτι θὰ εὐρεθῇ τόση ὑπομονὴ προκειμένου περὶ ἐθνικωτάτων σκέψεων.

Ἡ εὐθύνη ἐκλογῆς τῶν τεμαχίων ἐκ τῶν ἐκθέσεων αὐτῶν ἐπιβαρύνει ἡμᾶς καὶ μόνους.

Ἡ πρώτη αὕτη ἐκθεσις, ἣν δημοσιεύομεν, χρονολογεῖται ἀπὸ Βιέννης καὶ ἐγράφη πρὸ δυώμισυς περίπου ἐτῶν.

Ὁ σήμερον κινῶν κατὰ τῆς Ἑλλάδος τὴν Εὐρώπην εἶνε ὁ πρίγγιψ Βίσμαρκ. Κατὰ τὸ συνέδριον τοῦ Βερολίνου ἕνα ἀκριβῶς αἰῶνα μετὰ τὸν διαμελισμὸν τῆς Πολωνίας, ἐν Βερολίνῳ καὶ αὐτὸν ὑπὸ Φρειδερίκου τοῦ Μεγάλου συνομωθέντα, συνώμωσε μετὰ τοῦ λόρδου Βήκονσφιλδ καὶ τοῦ Κόμητος Ἀνδράση τὸν διαμελισμὸν τῆς Τουρκίας, τοῦτέστι τῶν εἰσέτι ὑπὸ τὴν Τουρκίαν ἑλληνικῶν χωρῶν. Τῇ Ἀγγλίᾳ ὥρισεν Αἴγυπτον, Κρήτην, Μ. Ἀσίαν, Δαρδανέλλια, Σάμον, Λέσβον, Τένεδον. Τῇ Αὐστρίᾳ, πᾶσαν τὴν εὐρωπαϊκὴν Τουρκίαν ἐκτὸς τῆς λεκάνης τῆς Θεσσαλίας, ἣν μετὰ τινων μικρῶν νήσων ἐμελλε νὰ λάβῃ ἡ Ἑλλάς. Τὴν Κωνσταντινούπολιν μετὰ τῆς περιχωρίας ἀφῆκε, νομίζω, ἀόριστόν τινα ἡγεμονίαν ὑπὸ τὸν Δούκα τοῦ Ἑδιμβούργου σὺν τῇ συζύγῳ αὐτοῦ, θυγατρὶ τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Ρωσίας, ἵνα οὕτω αἱ δύο δυνάμεις, αἱ τὰ μέγιστα φροντίζουσαι περὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἀρκεσθῶσι προσωρινῶς καὶ εὐχαριστηθῶσιν εἰς τοιαύτην συναρχίαν. Ἀλλ' ἐν τῷ βάθει τῆς δυσεξερευνήτου αὐτοῦ διανοίας ὁ Βίσμαρκ ἀπεφάσισε κατὰ τὸν τελικὸν διαμελισμὸν τῆς Τουρκίας νὰ σπρώξῃ καὶ οὕτως εἰπεῖν νὰ μετακομίσῃ τὴν Αὐστρίαν εἰς Κωνσταντινούπολιν, καθιστῶν οὕτω αὐτὴν πράγματι καὶ ὀνόματι Ἀνατολικὸν Κράτος (Oesterreich), αὐτὸς δὲ νὰ συγχωνεύσῃ τῇ Γερμανίᾳ πειθοῖ ἢ καὶ βίᾳ τὰς γερμανικὰς κτήσεις τῆς Αὐστρίας μέχρι Τεργέστης, σὺν τῇ Βιέννῃ, ἀνασυγκροτῶν οὕτω ἐκ νέου τὸ κατὰ τὸν μέσον αἰῶνα Γερμανικὸν Κράτος (Deutsches Reich). ὅπως ἐπέμενε ἐν Βερσαλλίαις νὰ ὀνομάσῃ αὐτὸ, οὐχὶ δὲ, ὡς ἤθελον ἄλλοι, Γερμανικὴν Αὐτοκρατορίαν (Deutsches Kaiserreich). Τῷ ἀνασυγκροτηθησόμενῳ τούτῳ πανγερμανικῷ Κράτει ἀπεφάσισε νὰ συγχωνεύσῃ τὴν πλουσίαν καὶ ναυτικὴν Ὀλλανδίαν κατὰ τὸν νέον καὶ τελειωτικὸν πόλεμον καὶ διαμελισμὸν, ὃν ἐν μαθηματικῇ ἀκριβείᾳ προετοιμάζει κατὰ τῆς Γαλλίας.

Ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν εἰσέδυσκα ἐν τῷ νῷ τοῦ μεγαλοπράγμονος ἀνδρός. Ἐνθυμῶμαι, ὅτι ὅσα σοὶ εἶπον ἐν Ἀθῇν-

ναις περί τοῦ κατὰ τῆς Γαλλίας πολέμου καὶ ὅσα ἐκ Γαλλίας σοι ἔγραψα περί Γαμβέττα ἀλήθευσαν. Ἐν Βερολίνῳ ἡ περί Ἑλλάδος μνεία ἐγένετο χάριν τῆς Γαλλίας, ἀμφοτέρω ὅμως, Βήκονσφιλδ καὶ Βίσμαρκ, ἐσυμφώνησαν ν' ἀπατηθῇ ἡ Ἑλλάς δι' ἀτελευτήτων λογομαχιῶν, ὥς ὅτου βαρυνθῇ ὁ κόσμος, καὶ λησμονηθῇ τὸ πρᾶγμα· κατὰ τὸν διαμελισμὸν ὅμως νὰ ριφθῇ τῇ Ἑλλάδι· ὡς κόκκαλον ἡ Θεσσαλία, καὶ οὕτω νὰ κλεισῇ τὸ στόμα τῆς. Ἀμα ἦλθεν ὁ λόρδος Βηκονσφίλδ εἰς Λονδίνον, μαθὼν, ὅτι πρὸς τὸν δυστροποῦντα τοῦρκον ἐπίτροπον ἐν τῷ συνεδρίῳ νὰ ὑπογράψῃ τὸ περί ἐκχωρήσεως τῆς Ἡπείρου καὶ Θεσσαλίας ἄρθρον, εἶπεν ἀποτόμως καὶ ἐμφαντικῶς ὁ Βίσμαρκ: «Υπογράψατε· θὰ ἔχετε ἔπειτα καιρὸν εἰς συζητήσεις (pourparlers)», ἡνέκησεν τὸν δόλον, καὶ ἐξήγησα αὐτὸν ἀκριβῶς κατασκόπῳ τινι τοῦ... ὅστις ἤρχετο πολλάκις νὰ μ' ἐρωτᾷ καὶ νὰ μανθάνῃ. Ἀλλὰ ὅχι μόνον ὁ μικρὸς αὐτός, ἀλλ' ἅπαντες οἱ Ἕλληνες, πάντοτε μωροὶ ἅμα καὶ ἀγυρτικοὶ περί τὰ συμφέροντα τοῦ ἔθνους καὶ ἀμαθεῖς τῶν εὐρωπαϊκῶν πραγμάτων, τότε εἶχαν τελειῶς ἀπομωρανθῇ. Ἡ ἀπρόοπτος πτωσις τοῦ λόρδου Βηκονσφίλδ ἐτάραξε ταύτην τὴν συνωμοσίαν τοῦ πρίγκιπος Βίσμαρκ. Διὰ τῆς Ἀγγλίας ἠδύνατο νὰ κρατῇ τῶν θαλασσῶν, νὰ οὐδετερώσῃ τὴν Γαλλίαν, καὶ νὰ παρασύρῃ τὴν Ἰταλίαν. Ἐσταμάτισεν, ἤρχισε δὲ νὰ σείῃ τὸν Γλάδστονα διὰ τῆς καταγελάστου ἀποτυχίας τῆς πρὸ τοῦ Δουλσίνου ναυτικῆς ἐπιδειξέως, καὶ κατώρθωσε νὰ ἀπομονώσῃ αὐτὸν, ἐλκύνων διὰ τοῦ Γρεβῆ καὶ τῶν περί αὐτὸν τὴν Γαλλίαν. Τὸν Γρεβῆ ἀγνοοῦντα, ἀδιανοήτῳ, ὑποπευόμενον καὶ φοβούμενον τὰ ἐξωτερικά, φύσει δὲ ἀδρανῆ καὶ εἰρηνικόν, κατώρθωσε νὰ καταστήσῃ ὑποχείριον, προσεῖων φόβους πολέμου καὶ ἀναστατώσεως εὐρωπαϊκῆς, καθ' ἣν, ὡς ὑπεδείκνυνεν αὐτῷ καὶ τοῖς περί αὐτὸν ἀπείροις περί τὰ τοιαῦτα, θὰ ἀνετρέπετο ὑπὸ τοῦ στρατοῦ ἡ δημοκρατία, καὶ ἔως θὰ ἠναγκάζετο ἡ Γαλλία payer les violons, τοῦτέστι νὰ πάθῃ πάλιν, ὅσα καὶ πρὸ δέκα ἐτῶν, νέον διαμελισμὸν καὶ νέαν λύτρωσιν, καὶ ἐπέβαλεν αὐτῷ ὡς ὑπουργὸν τῶν ἐξωτερικῶν τὸν μωρόπιστον καὶ σχολαστικὸν Βαρθελεμῖν. Προπαρὰ σκευάζων ὁ Βίσμαρκ ἄφευκτον τὸν σύγχρονον κατὰ τὴν Γαλλίαν καὶ τῇς Ρωσίας πόλεμον τῆς Γερμανίας, θέλει πρὸς τοῦτο νὰ ἔχῃ ὑποχείριον τὴν Τουρκίαν, ἵνα καὶ αὐτῆς τὰς δυνάμεις μεταχειρισθῇ κατὰ τῆς Ρωσίας ἐν τε Εὐρώπῃ καὶ ἰδίως ἐν Ἀσίᾳ. Παντὶ σθένει καὶ ἀντὶ πάσης θυσίας θὰ ἐμποδίσῃ πόλεμον μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας· διότι δὲν ὀρίμασε μὲν εἰσέτι τὸ μέγα αὐτοῦ πολεμικὸν σχέδιον, ἀμφοτέραι δὲ αἱ δυνάμεις αὗται θὰ ἐξαντληθῶσι, θὰ προχωρήσωσι δὲ οἱ Σλάβοι εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, μάλιστα δὲ, διότι φοβεῖται μήπως ὁ Γλάδστων καταλάβῃ τὴν Κωνσταντινούπολιν, τὰ Δαρδανέλια, καὶ ἅπαντα τὰ παράλια. Πρὸς τὴν Ἑλλάδα διάκειται ὡς ἐξῆς: Θέλει μὲν νὰ μεταχειρισθῇ καὶ αὐτὴν κατὰ τοῦ πανσλαβισμού, ἀλλὰ μόνον μέχρι τῆς λεκάνης τῆς Θεσσαλίας, ἥς θὰ κυριεύῃ πάντοτε ἡ Αὐστρία ἀπὸ Ἰωαννίνων, Μετσόβου καὶ Ὀλύμπου, ἀσφαλέστερον ἢ ὅπως ἄλλοτε ἐκυρίευν τῆς Λομβαρδίας διὰ τοῦ τετραπυροῦ (quadrilataire), ἡ ὅπως δύναται τις νὰ κυριεύῃ τῆς πεδιάδος τῆς Ἀθηναϊκῆς ὑπὸ τῆς Ἀκροπόλεως καὶ τοῦ Λυκαβητοῦ. Βασιλέα, Κυβέρνησιν καὶ Λαὸν περιφρονεῖ, καὶ τοῦτο, διότι αὐτοὶ οὗτοι περιεργόνησαν ἐαυτοὺς πρὸς αὐτόν.

Ὁ πρίγκιψ Βίσμαρκ ἐπέισθη, καὶ πᾶσα δὲ ἡ Γερμανία δι' αὐτοῦ, ὅτι πάντα τὰ γινόμενα ἐν Ἑλλάδι γίνονται πρὸς τὸ θεαθῆναι, ὅτι οἱ Ἕλληνες δὲν θέλουν πόλεμον. Ταῦτα λέγουν καὶ γράφουν πολλοὶ τῶν ἐν Ἀθήναις, ὅχι μόνον Γερ-

μανοὶ ὑπάλληλοι τῆς ἑλλ. Κυβερνήσεως, ἀλλὰ καὶ Ἕλληνες. Παρετίρησα δὲ, ὅτι ὅσας οἱ Κουμουνοῦρος, ἔστω καὶ πρὸς τὸ θεαθῆναι, ὠμίλησε δυνατὰ τῷ Ραδοβίτς, ἀμέσως ἐμαλάκυνεν ὁ τύπος τοῦ Βερολίνου. Ἀλλὰ ἐντεῦθεν, καὶ προσέξατε καλῶς εἰς τοῦτο, ὅτι χρησίμουν τὸ σὺν τῷ δικαίῳ τριζεῖν τοὺς ὀδόντας καὶ πρὸς αὐτοὺς τοὺς δυνατοὺς. Πιστεύουν ὅμως οἱ ἐνταῦθα καὶ οἱ ἐν Βερολίνῳ ἐνδομύχως, ὅτι ὁ βασιλεὺς εἶνε ὑπὲρ αὐτῶν, ἀλλ' ὅτι φοβεῖται αὐτὸν ὅχλον καὶ τοὺς κομματάρχας». Ἦδη ἐν ταῖς λουτροῖς ὧν ἤκουσα παρὰ τοῦ *** περὶ τῆς ἀναγκαιᾶς πτώσεως τοῦ Κουμουνοῦρου, ἐὰν δὲν πράξῃ κατὰ τὴν θέλησιν αὐτῶν, σχηματισμοῦ οὐδετέρως Κυβερνήσεως καὶ ἀλλαγῆς τοῦ Συντάγματος καὶ ἐν ἀνάγκῃ περὶ κατοχῆς. Ταῦτα ταῦτα λέγουσιν ἀναφανδὸν ἐν Λονδίνῳ καὶ οἱ περὶ τὸν πρίγκιπα * καὶ τὸν Βήκονσφιλδ. Ἀλλ' ἐνόησα, ὅτι ταῦτα λέγονται πρὸς ἐκφόβισιν τῶν ἀνοήτων ἡμῶν κατ' εἰσήγησιν τῶν... Προσθέτω καὶ τὸ ἐξῆς: Πρὸ τεσσάρων ἐβδομητῶν ἦλθεν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως εἰς Βερολίνον ὁ Τριάλκης Πασᾶς, Πρώστος Σιλεσσος, πρῶτον αὐστριακὸς ἀξιωματικὸς, καὶ πάλιν κατεστεινμένος ἐπέστρεψεν εἰς Κωνσταντινούπολιν, διελθὼν ἐντεῦθεν. Αὐστριακὸς τις *** φίλος μου, μοὶ εἶπεν, ὅτι, ὡς νομίζει, προσεκλήθη εἰς Βερολίνον, ἵνα δώσῃ ἀκριβεῖς πληροφορίας περὶ τῶν δυνάμεων τῆς Τουρκίας καὶ ἰδίως περὶ Ἡπείρου καὶ Θεσσαλίας, καὶ λάθῃ ὀδηγίας. Εἶπε τῷ φίλῳ μου, ὅτι οὐδόλως πιστεύει εἰς πόλεμον μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας, ἀλλ' ὅτι, ἐκρηγνυμένου αὐτοῦ, ἡ Ἑλλάς ἀνεύκτως θὰ συντριβῇ ἐν τρισὶν ἡμέραις. Μετὰ ταῦτα ἔμαθον, ὅτι δύο Πρώσοι ἀξιωματικοὶ τοῦ ἐπιτελείου εἶχον μεταβῆ εἰς Ἡπείρου καὶ Θεσσαλίαν καὶ αὐτοὶ διοργάνωσαν τὰ τῆς στρατιωτικῆς ὁρμώσεως τῶν δύο χωρῶν. Ἐκ τούτων συμπερίνει, ὅτι ὁ κ. Κουμουνοῦρος πρέπει πρὸς τὸν Πρώστον πρέσβυν νὰ ὁμιλῇ ὅσην τὸ δυνατόν ἀποφασιστικώτερα, ἀλλ' ἂν κομπασιμῶς, καὶ ὡς ἄνθρωπος ἀποφασισμῶνος ἐν ψυχρᾷ καὶ γαληνίᾳ προμελετῇ. Ἀλλὰ τὸ αὐτὸ πρέπει νὰ πράττωσι καὶ οἱ λοιποὶ κομματάρχαι καὶ ὁ βασιλεὺς.

Τώρα περὶ τῆς Αὐστρίας. Τὴν κατάκτησιν τῆς Τουρκίας μέχρι Θεσσαλονίκης καὶ Ἰωαννίνων πᾶς Αὐστριακὸς ἔχει ἄρθρον πίστεως, πᾶς δὲ εἶν' ἑτοιμὸς ἐνόρκως καὶ ἐν λόγῳ τιμῆς νὰ ἀρνηθῇ, ἐὰν τὸν ἐρωτήσῃς, ἐὰν ὅμως ἀποδείξῃς τοῦτο διὰ πραγμάτων, τότε εἶνε ἑτοιμὸς νὰ τὸ ὁμολογήσῃ, ἀθῶως καὶ γερμανικῶς μειδιῶν καὶ λέγων «Ναί, τί νὰ κάμωμεν, ἔχομεν ἀνάγκην τῆς Θεσσαλονίκης» δὲν δυνάμεθα νὰ ὑπάρξωμεν ἄλλως». Καθ' ἑκάστην βλέπω τοῦτο, καὶ σήμερον δὲ ἀκόμη τὸ πρῶτ' ἐνομιλῶν μετὰ τοῦ ***. Προσπαθοῦν νὰ πλανήσουν καὶ τοὺς ἄλλους καὶ ἑαυτοὺς, ὅτι ἡ Ἡπείρος εἶνε Ἀλβανία, ἡ δ' Ἀλβανία, ἐπεὶ δὲ δὲν εἶνε Ἡπείρος, πρέπει νὰ γίνῃ αὐστριακή. Πρὸ δέκα περὶ τοῦ ἡμερῶν ἐπέστρεψεν ἐκ περιοδείας στρατηγικῆς καὶ πολιτικῆς ὁ ἀκόλουθος τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει αὐστριακῆς Πρεσβείας Μανέγας, υἱὸς ἐξαυστριακευθεὶς Ἕλληνας, καὶ ἔδωκεν ἐλθεῖν τῷ ὑπουργεῖῳ, εἶπε δὲ τῷ φίλῳ μου *** ὅτι τὰ Ἰωαννίνα καὶ αἱ ἄλλαι πόλεις τῆς Ἡπείρου κατοικοῦνται ὑπὸ Ἀλβανῶν, μόνον δὲ τὰ χωρία ὑπὸ Ἑλλήνων. Ἐντεῦθεν, ὡς νοήσῃ ὁ τε κ. Κουμουνοῦρος καὶ ὁ κ. Τρικούπης, διατί ἐπέμεινεν οὕτω σφοδρῶς ἡ Αὐστρία ὑπὲρ τῆς ἀνταλλαγῆς τῆς Ἡπείρου πρὸς Ὀλόκληρον τὴν Θεσσαλίαν, καὶ διατί ἡ αὐστριακὴ κυβέρνησις ἐπὶ Ἀ.δράξῃ ἔλαβε τὸν φιλελληνικὸν κόπον νὰ κατασκευάσῃ χάρτην, ἐν ᾧ ἐξήρχετο τὸ μέγεθος καὶ ἡ στρατηγικὴ ἀξία τῆς Θεσσαλικῆς λεκάνης, ἐμειοῦτο δὲ ἡ τῆς Ἡπείρου, τῶν Ἰωαννίνων καὶ τοῦ Μετσόβου, καὶ ἔστειλεν

αὐτὸν διὰ τοῦ . . . τῇ Ἑλλ. κυβερνήσει, ἐξορκίζουσα αὐτὴν πρὸς ἰδίαν αὐτῆς σωτηρίαν καὶ εὐδαιμονίαν νὰ δεχθῇ τὴν ἀνταλλαγὴν. Ἡ Αὐστρ. ἀντέχεται τῆς κατακτῆσεως τῶν χωρῶν τούτων τῶν Ἑλληνικῶν ὡς ἰδίου προσωπικοῦ ζητήματος. Πρὸ τίνος; ἐν χορῷ αὐλικῷ ἠρώτησεν ὁ *** τὸν βουλευτὴν Δουμπαν, Ἑλλῆνα Μακεδόντα ἐξυστριακευθέντα, ἀλλὰ μὴ καταδεχόμενον πλέον νὰ λέγεται Ἑλλήν, ἀλλὰ Βλάχος, τί νομίζει περὶ Θεσσαλονίκης καὶ Μακεδονίας, ὁ δὲ ἀπήντησεν, ὅτι δὲν συμφέρει ἡ κατοχὴ αὐτῶν τῇ Αὐστρίᾳ. Ἀμέσως ὁ *** τῷ ἔστρεψε τὰ νῶτα ἀποτόμως. Αὐριον θὰ ἴδω τὸν *** θὰ προσπαθῶ νὰ ἀποδείξω αὐτῷ τὴν ἀληθινὴν κατὰστασιν τῶν πραγμάτων, καὶ ὅτι, πολιτευόμενοι, ὅπως πολιτεύονται, δὲν ὠφελοῦν ἑαυτοὺς, δὲν σώζουσιν τὴν Τουρκίαν, βλάπτουσιν δὲ ἡμᾶς καὶ ἐνιγχοῦν τὴν Ρωσσίαν, ὅπερ εἶνε καταστροφὴ κοινὴ καὶ αὐτῶν καὶ ἡμῶν. Ἀλλ' οὐδὲν ἐλπίζω παρὰ τῆς Αὐστρίας. Φέρεται ὑπὸ τοῦ φέροντος, φέρων δὲ εἶνε ὁ πρίγγιψ Βίσμαρκ.

Τώρα περὶ Γαλλίας. Ἀπὸ μόνης αὐτῆς πρέπει νὰ περιμενωμεν βοήθειαν εἰλικρινὴ καὶ ἀδόλον, ἰδίως δὲ ἀπὸ τοῦ Γαμβέττα, ὅστις ἐντὸς ὀλίγου ἔσται ὀνόματί τε καὶ πράγματι παντοδύναμος ἄρχων τῆς Γαλλίας, θὰ πράξῃ δὲ ὑπὲρ ἡμῶν ὅτι ὁ Ναπολέων ὑπὲρ τῆς Ἰταλίας. Δυστυχῶς τὰ λεγθέντα ὑπὸ Γαμβέττα καὶ Βασιλέως γνωρίζει ὁ πρίγγιψ Βίσμαρκ. Ὑποπτεύεται ὅχι μόνον τὴν ἀθυροστομίαν, ἀλλὰ καὶ τὴν προδοσίαν τῶν περὶ τὸν ***. Ἀλλ' οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν μολίς ἐμυρίσθησαν τὸν φιλελληνισμόν τοῦ Γαμβέττα, ἐνῆργησαν ἐν Γαλλίᾳ καθ' ἡμῶν τὰ ἑξῆς: Παρετήρησα ὅτι οἱ ἐν Λονδίνῳ ἀνεπίσημοι σλαβικοὶ πράκτορες, ἅμα ἐπέσεν ὁ Βήκονσφιλδ, καὶ ἦλθεν ὁ Γλάδστον, ἀμέσως μετέβησαν εἰς Παρίσιους, προσεζαρχούσης τῆς κυρίας Νοβικῶφ, τῆς Κίρκης, ἥτις μετέβαλε τὸν *φιλόμνημον Γλάδστον* ἀπὸ *χίμαρος φιλέλληνας εἰς φιλογερὸν φιλοβοῦλγαρον*. Ἀπῆλθον δὲ τοῦ Λονδίνου, διότι, ἔχοντες τὸν Γλάδστον ἐν τῇ κυβερνήσει, εἶχον κυβερνήσιν σλαβικὴν· μένοντες δὲ ἐν Ἀγγλίᾳ πλησίον τοῦ Γλάδστον, οὐδὲν μὲν ὠφέλουν, ἡδύνατο δὲ νὰ τὸν ἐνοχοποιήσωσι, καὶ νὰ βλαθῶσιν αὐτοί. Ἐν Παρίσιος περιεκύκλωσαν τοὺς δημοκρατικούς πάντας, μοιρασθέντες κατὰ τὴν ἀξιοθαύμαστον ρωσικὴν τακτικὴν ἑλαστος ἰδίαν ἐργασίαν παρ' ἰδίῳ τινι ἀνδρὶ ἢ καὶ γυναικὶ τῶν ἰσχυόντων, ἀλλὰ πάντες ἀπὸ κοινοῦ συνήματος διαβάλλοντες καὶ χλευάζοντες τοὺς Ἑλληνας. Τοῦ Emil de Girardin τὰ ἀνθελληνικὰ ἄρθρα (οὗτινος ἀσήμερον τινὰ μισθωτὸν ἀρθρογράφον, Odyse Barot, ἐσταυροφόρησεν ἄλλοτε ἐνεκα δύο ἀνόντων ἀρθριδίων ὁ κ. Τρικούπης, ἀμέσως δὲ ἡ αὐτὴ ἐφημερὶς ἤρχισε νὰ χλευάζῃ καὶ νὰ διαβάλλῃ τοὺς Ἑλληνας) ἐνέπνευσεν ἡ κυρία Νοβικῶφ. Ἡ αὐτὴ γαργαλίζει καθ' ἡμῶν τὸν Ροσφόρ καὶ ἄλλους ριζοσπάστας. Ὡς καλοθελεται δὴθεν τῇ Γαλλίας λέγουσι δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ πρὸς τοὺς Γάλλους: «Λοιπὸν ὁ κ. Γαμβέττας θὰ κάμῃ πόλεμον ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος;» Οἱ δὲ Γάλλοι μετὰ τὰ φρικτὰ δυστυχήματά των φοβοῦνται καὶ αὐτὸ τὸ ὄνομα τοῦ πολέμου, πάσχοντες τὸ τοῦ καέντος ποτε ὑπὸ τοῦ πληγουρίου καὶ φυσῶντος ἑκτοτε καὶ τοῦ γιγούρτι. Διὰ τοῦτο οὐδὲν δύναται νὰ καταστήσῃ μιστοτότερος τοὺς Ἑλληνας καὶ τὸν φιλέλληνα Γαμβέτταν τῆς ἀθώας ταύτης ἐρωτήσεως. Ἐπίσης ὁ πρίγγιψ Βίσμαρκ ἐρεθίζει τοὺς Γάλλους ριζοσπάστας κατὰ τοῦ φιλελληνισμοῦ τοῦ Γαμβέττα, τοὺς δὲ περὶ τὸν Γρεβῆ, φοροδεεῖς ὄντας καὶ φθονοῦντας τὸν Γαμβέτταν, ἐκφοβίζει, ὅτι ἐνεκα τῆς Ἑλλάδος θὰ περιπλεξῇ ὁ Γαμβέττας εἰς πόλεμον τὴν Γαλλίαν. Οἱ μοναρχικοὶ ἡδύνατο νὰ ἐλκύσθωσιν ὑπὲρ ἡμῶν ἅπαντες ὑπὸ Ἑλλῆνος ἀνδρὸς φιλογάλλου,

γνωρίζοντος δὲ τὴν γλώσσαν, τὰ πράγματα, τὰ ἦθη τὰ γαλλικὰ ὡς οἱ Γάλλοι αὐτοί, καὶ διὰ τινων κυριῶν πλὴν ἰσχυουσῶν ἐν τῇ γαλλικῇ κοινωνίᾳ. Ἀλλ' οὐδέποτε οὔτε ἐγνωρίσαμεν, οὔτε ἠελησάμεν νὰ μάθωμεν παρὰ τῶν εἰδότην πῶς ἐνεργεῖται ἡ μεγάλη, ἡ ἀληθὴς διπλωματία. Ὅπου; ἐν τῇ κοινῇ, τῇ ἐσωτερικῇ μικροπολιτικῇ ἡμῶν ἐνεργεῖ τις καὶ ἀμέσως καὶ ἐμμέσως, καὶ διὰ φίλων καὶ διὰ συγγενῶν, καὶ διὰ πενθερῶν καὶ διὰ γαμβρῶν, καὶ διὰ γυναικῶν καὶ διὰ τέκνων, οὕτω καὶ ἐτι μᾶλλον ἐν τῇ διπλωματίᾳ. Διὰ τῶν τοιούτων κατῳρίθωσαν ὁ Καθούρ καὶ ὁ Βίσμαρκ τὰ τέρατα καὶ σημεῖα αὐτῶν. Ἡμεῖς δὲν ἠγνοήσαμεν, ὅτι ἔχομεν τάλαντον μοναδικόν, λαμπρόν, παντοδύναμον, τὰς ἀναμνήσεις τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Δι' αὐτῶν δυνάμεθα νὰ ἐνθουσιασῶμεν τοὺς λαοὺς καὶ τοὺς εὐγενεστάτους καὶ σοφωτάτους τῶν ἀπανταχοῦ ἀνδρῶν, καὶ νὰ ἔχωμεν δι' αὐτῶν δωρεὰν τὴν δικηγορίαν, τὴν βοήθειαν, τὴν ὑποστήριξιν, ἣν διὰ θησαυρῶν καὶ μυρίων ἐργασιῶν ἀπέκτησαν ὑπὲρ ἑαυτῶν καὶ καθ' ἡμῶν οἱ Τούρκοι καὶ οἱ Ρῶσοι, ἀλλὰ πολὺ ἰσχυρωτέραν καὶ διαρκεστέραν τῇ; ἐκεῖνων, ὅτῃ ὁ ἐνθουσιασμός καὶ ἡ πίστις εἶνε ἰσχυρότεραι καὶ διαρκέστεραι τῆς στιγματίας ἐξαγοράς. Ἀλλ' ἵνα ἐνθουσιασῶμεν τοὺς ἄλλους ὑπὲρ ἡμῶν, ἔπρεπε νὰ εἰμῃ καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ ἐνθουσιασμένοι ὑπὲρ ἡμῶν καὶ ὑπὲρ τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ἀντὶ τούτων ὁμοῦ ἐσυνειθίσταμεν νὰ περιφρονῶμεν αὐτοὶ ἑαυτοὺς καὶ ἀπὸ τριάκοντα ἐτῶν, ἰδίως δὲ ἀπὸ τοῦ 1856 καὶ τοῦ ὑπομνήματος τοῦ Ραγκαβῆ, ὁ μὲν ὑπὲρ τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐνθουσιασμός καὶ ἐν γένει πᾶν ἐλληνικὸν νόημα, αἶσθημα, λόγος καὶ αὐτὴ ἡ γλώσσα ἡμῶν καὶ ἡ καθαρὰ αὐτῆς προφορὰ, νομιζεται ὅχι μόνον ὡς γελοῖόν τι καὶ ἀνάξιον σπουδαίων καὶ ἀκαθῶς πρέπει· ἀνδρῶν, ἀλλὰ καὶ ὡς ἡθικῶς ὑποπτόν.

Ὑπὸ ἄγνου, φλογεροῦ καὶ λελογισμένου ἐνθουσιασμοῦ πρέπει νὰ ἐμπνέωνται οἱ Ἕλληνες ὑπουργοὶ καὶ πρέσβεις, διὰ νὰ ἐμπνεύσωσι καὶ ἐνθουσιάζωσι τοὺς ξένους. Δὲν ἄρκει νὰ βλέπῃ ὁ ἐν Παρίσιος πρέσβυς ἅπασι τὸ πολὺ τοῦ μηνὸς τὸν ὑπουργόν ἐπὶ τέταρτον ὥρας ἢ τὸν τμηματάρχην, νὰ ἐρωτᾶται «πῶς ἔχετε;» καὶ ν' ἀπαντᾷ «πολὺ καλὰ, σὰς εὐχαριστῶ καὶ ἡ ὑμετέρα ἐξοχότης;» μετὰ δὲ ταῦτα νὰ ἀνυμνῇ τί ἔγραψεν αὐτῷ ὁ ὑπουργὸς περὶ τινος ψωροῦποθέσεως, καὶ ἔπειτα νὰ πηγαίνῃ τὸν δρόμον τοῦ κατευχαριστημένου. Πρέπει νὰ βλέπῃ ἀπὸ πρώτης μέχρι μεσονυκτίου ἅπαντας τοὺς ἐν τοῖς πράγμασι, τὰς γυναῖκας αὐτῶν καὶ τοὺς φίλους, νὰ γνωρίζῃ ἀκριβῶς τὴν ἱστορίαν, τὸν χαρακτῆρα, τὰ συμφέροντα αὐτῶν. Ἰδίως ὁμοῦς πρέπει καθ' ἑκάστην νὰ συχνάζῃ εἰς δύο ἢ τρεῖς αἰθούσας (Salons) καὶ νὰ ἐλκύῃ τὰς παντοδυνάμους ἐν Γαλλίᾳ Κυρίας ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ αἰθούσα εἶνε ἐν Γαλλίᾳ δύναμις ἐθνικὴ ἰσχυροτάτη, οἷα σχεδὸν τὸ Κοινοβούλιον ἐν Ἀγγλίᾳ. Πᾶσα δὲ μεγάλη κίνησις τῶν γάλλων ἤρξατο ἀπὸ τῶν αἰθουσῶν. Ἰδρυταὶ δὲ καὶ διευθυνταὶ αὐτῶν εἶνε αἱ γυναῖκες, ἰσχυρότεραι σχεδὸν οὕτως ἐν Γαλλίᾳ ἢ ἐν ταῖς ἄλλαις χώραις οἱ ἄνδρες. Τὸ εὐγενὲς καὶ ἐνθουσιῶδες τῶν γάλλων, ἰδίως ἐν ταῖς γαλλίσι φλέγει. Δι' ὃ εἶνε φύσει φιλελληνίδες, αἱ γαλλίδες. Ὁ ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος φιλελληνισμὸς ἐνέπνευσθη ὑπὸ τῶν γαλλίδων. Σήμερον δὲ, σχολάζουσαι ἀπὸ τῶν ἄλλοτε μοναρχικῶν ἐορτῶν καὶ διασκεδάσεων, προθύμως καὶ ἐνθουσιῶδως θὰ ὠρμουν πρὸς τὸν Φιλελληνισμόν, θὰ συμπαρέτυρον δὲ τοὺς ἄνδρας. Ἀλλὰ τίς ὁ ὑποκινήσων; Ὅτε ὁ βασιλεὺς ἦτον ἐν Γαλλίᾳ, δὲν ἔπρεπε νὰ ἀρκεσθῇ εἰς μίαν ἢ δύο καὶ ταύτας ἐπιδεικτικὰς μετὰ τοῦ Γαμβέττα καὶ Φρεσσὲ ὁμιλίας. Ἐπρεπε νὰ ἴδῃ τοὺς κορυφαίους τῶν ἄλλων κομμάτων, οἷτινες, λυσσῶδως καὶ τυφλῶς πολεμοῦντες τὸν Γαμβέτταν,

συμπολεμοῦσι καὶ τὸν φιλελληνισμόν αὐτοῦ. Ἐπρεπε νὰ ὁμιλήσῃ ἐκάστῳ τὴν ἀμύζουσαν αὐτῷ γλῶσσαν. Οὕτω θὰ ἡμιλλώντο πάντες, τίς νὰ ἐπιδειχθῇ φιλελληνικώτερος τοῦ Γαμβέττα, καὶ αὐτοὶ μὲν δημοσίᾳ θὰ ἐφώναζον, ἐκεῖνος δὲ κρυφίως θὰ ἐνήργει. Ἀλλὰ ἐπιδεικτικῶς περιποιηθεὶς τὸν Γαμβέτταν, οὐδόλως μὲν νύξῃσε τὸν ἐμφυτον ὑπὸ τε γενναϊότητος γαλλικῆς καὶ ὑπὸ μεγαλοφυΐας πολιτικῆς φιλελληνισμόν τοῦ μεγάλου ἀνδρός, ἐξηρέθισε δὲ μέχρι λύσσης τοὺς ἀντιπάλους αὐτοῦ. Ἰδίως ὅμως δέκα γαλλίδας ἐκ τῶν πρωτεουσῶν ἔπρεπε νὰ ἰδῇ ὁ βασιλεὺς, καὶ νὰ εἴπῃ ἕνα ἐξ ἐκείνων τῶν λόγων, οἵτινες φλέγουσι τὰς γαλλικὰς ψυχάς, οἷον : « Ἡ Ἑλλάς ὑφ' ἀπάντων προδομένη, περιμένει παρ' ὁμῶν, ἐν ἧ λάμπει τὸ κάλλος, ἡ χάρις, ἡ εὐφυΐα καὶ ἡ μεγαλοφυΐα ἡ γαλλικὴ, νὰ γίνεταί ἡ νέα Κυρά Recamier » καὶ ὡς ἐκείνη νὰ ἐνώσῃτε ἐν τῇ ἱστορίᾳ τὸ ὄνομα ὁμῶν » μετὰ τοῦ νέου ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγῶνος τῆς Ἑλλάδος ».

» Τοῦ ἐξοπλίζει τοῦπος Ἀργεῖον λαόν ».

Τοιοῦτοι λόγοι, ὑπὸ τοῦ Βασιλέως λεγόμενοι, θὰ ἦναπτον τὸν ἐθνουςιασμόν τῶν Γαλλίδων καὶ δι' αὐτῶν ἅπαντος τοῦ Γαλλικοῦ λαοῦ. Διὰ τοιούτων λόγων καὶ τρόπων ὁ Νίγρας ἐν Παρισίοις καὶ ὁ Ἀτσέλιος ἐν Λονδίῳ κατέκτησαν καὶ ἐμάγευσαν τοὺς δυνατωτάτους ἀνδρας καὶ γυναῖκας, καὶ προπαρεσκεύασαν τὸν φιλιταλισμόν, ὅστις μόνος αὐτὸς ἐλευθέρωσε τὴν Ἰταλίαν, οὐχὶ δὲ ἡ ἀνδρία ἡ ἡρωϊσμός τῶν Ἰταλῶν. Ἐπρεπε πρὸς τοῦτοις ὁ Βασιλεὺς οὐδὲ βῆμα νὰ κάμῃ ποτὲ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος, οὐδὲ λόγον πρὸς ξένους νὰ λέγῃ, μὴ συνοδευόμενος ὑπὸ δύο ἢ τοῦλάχιστον ἐνὸς ὑπουργοῦ. Οὐδεὶς, οὐδέποτε Βασιλεὺς, οὐδὲ διασκεδάσεως ἐνεκα ἢ καὶ νοσηλεύσεως, ἀπῆλθεν τῆς ἰδίας χώρας ἄνευ ὑπουργοῦ ἢ πολιτικοῦ τινος, ὁσάκις δὲ ταξειδεύουσιν ὑπὲρ πολιτικῶν συμφερόντων, συνοδεύονται πάντοτε ὑπὸ τῶν ἀρίστων πολιτικῶν καὶ αὐτοῦ τοῦ πρωθυπουργοῦ, ὁ Βίκτωρ τότε ὑπὸ τοῦ Καθούρ, νῦν δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὑπὸ τῶν μαθητῶν τοῦ Καθούρ, ὁ Γουλιέλμος πάντοτε ὑπὸ τοῦ Βίσμαρκ, ὁ Ἀλέξανδρος πάντοτε ὑπὸ τοῦ Γορτζακῶφ καὶ τριῶν ἢ τεσσάρων ἄλλων, ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἄλλοι πάντες οἱ Βασιλεῖς, ἡ δὲ Βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας οὐδὲ τοῦ Λονδίνου δύναται ν' ἀπομακρυνθῇ, μεταβαίνουσα εἰς ἄλλα τῆς Ἀγγλίας μέρους, οὐδ' εἰς αὐτὰ τὰ ἔρημα μέρη τῆς Σκωτίας νὰ μονάσῃ, μὴ συνοδευομένη καὶ ἐπιτροπευομένη καὶ οὕτως εἶπεν κατασκοπευομένη ὑπὸ ἐνὸς τῶν ὑπουργῶν, εἰς δὲ αὐτῶν, ὁ Καγγελάριος, τουτέστιν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης, φέρει ἐμφαντικωτάτην ἐπίκλησιν « Φύλαξ τῆς συνειδήσεως τοῦ Βασιλέως ». Μόνος τῶν Βασιλέων, ὁ μόνος ἀλλόφυλος, ἀλλόπιστος, ἀλλόγλωσσος, κινδυνευούσης τῆς Ἑλλάδος, κινδυνευούσης τῆς ἐλληνικῆς φυλῆς, ἐν τῇ φοβερωτάτῃ στιγμῇ τῆς ζωῆς τοῦ ἐλληνισμοῦ ἀπὸ τῆς πτώσεως τῆς Αὐτοκρατορίας ἡμῶν, τρέχει ἐπὶ τέσσαρας ὅλους μῆνας τὴν Εὐρώπην μόνος, ἄνευ ὑπουργοῦ τινος, ἄνευ πολιτικοῦ ἀνδρός, ἄνευ ὑπευθύνου Ἑλλήνος πολίτου. Οὐδεὶς ἤξεύρει τί πράττει, οὔτε Κυβέρνησις, οὔτε Ἔθνος, ἀλλὰ περιμένουν οἱ Ἕλληνες χάσκοντες νὰ μάθωσι ἢ ὑπὸ τῶν ἐφημερίδων, ἢ ἄλλως πως, ποῦ εἶνε καὶ τί πράττει ὁ Βασιλεὺς αὐτῶν. Ἐπὶ πέντε μῆνας, ὧν ἐκάστη στιγμή εἶνε ζωὴ τοῦ Ἑλληνισμοῦ, περιμένουμεν οἱ δυστυχεῖς Ἕλληνες νὰ μάθωμεν ἀπὸ ψεύδους τινος ἐφημερίδος μισελληνικῆς, τίς ἔσται ἡ τύχη ἡμῶν. Τὰ πάντα ἐν Ἑλλάδι κείνται νεκρωμένα· μόνη ζῇ ἡ ἀγωνία : « Τί ἔκαμε; τί κάμνει; τί θὰ κάμῃ ὁ Βασιλεὺς; » Ἀπαξ ἢ δις τῆς ἐβδομάδος μανθάνουσι διὰ τῶν ἐφημερίδων, ὅτι ἐπρογεματίσεν ἡ ἐδείπνησεν, ὅτι παρῆσαν οἱ δεινὰ καὶ οἱ δεινὰ, ὅτι παρευρέθη ἐν θεάτρῳ, ἐπίτηδες φωταγωγηθέντι, ὅτι προσεκάλισεν εἰς τὸ βασιλικὸν θεωρεῖον τὴν δεινὰ χορεῦτριαν ἢ τραγουδί-

στρειαν, ἔσφιξε τὴν χεῖρα αὐτῆς, καὶ ὁμίλησεν ἐπὶ πολὺ κρυφίως, ὅτι προσῆλθεν εἰς χορὸν μεγαλοπρεπῆ, ὅτι ἐχόρευσε μέχρι τῆς πρωῆς, καὶ ὑπερευχαριστήθη. Ἀκούοντες ταῦτα οἱ Ἕλληνες ὑπερευχαριστοῦνται. Καὶ αὐτοὶ οἱ ἄθλιοι πείθονται, ὅτι ἐλευθερώθη ἡ Ἠπειρος καὶ ἡ Θεσσαλία, καὶ ὅτι ἐσώθη ὁ Ἑλληνισμός. « Ἄς περιμένωμεν νὰ ἴδωμεν τὸν Βασιλέα », ἔλεγεν ἐπὶ μῆνας πολλοὺς ἐναγωνίως, Κυβέρνησις, Ἀντιπολίτευσις, Βουλὴ, Ἔθνος, τὸ Πανελλήνιον σύμπαν. Ἦλθεν ὁ Βασιλεὺς· τί ἀπήλαυσεν ἡ Ἑλλάς; τίς ἐρωτᾷ; τίς σκέπτεται; ποῦ ἡ εὐθύνῃ; τίς ὁ εὐθυνόμενος; τίς ὁ εὐθύνων; Ἐλογαρίασεν Ἕλληνας τινὲς ἢ τῶν πολιτευμένων ἢ τῶν πολλῶν, ὅπως καθημερινῶς λογαριάζει περὶ τῶν ἰδίων αὐτοῦ συμφερόντων, ποῦ τὸ κέρδος τοῦ ἔθνους ἀπὸ τοῦ βασιλικοῦ ταξιδίου; Ἐλογαρίασέ τις ποτὲ τὴν ἐθνικὴν ζημίαν;

Ἀναστ. Γεννάδιος

ΧΡΟΝΙΚΑ

Τὸ παιγνίδι τοῦ ἀκουσίου δημάρχου Θεμ. Μελά δὲν ἐπαίχθη μόνον ἐν Ἀθήναις, ἀλλὰ φαίνεται καὶ ἐν Πειραιεῖ, διότι ὁ τρίτος ὑποψήφιος δημάρχος κ. Δημόκας, πρὶν τῆς διασπασθείσης φάλαγγος τῶν ρετσινιστῶν, ἀνεκρύχθη δημάρχος ἀκουσίως ἑαυτοῦ. Ἀπουσιάζει μάλιστα ἐν Σύρῳ ὁ κ. Δημόκας.

Ἐπίσης παραιτεῖται καὶ ὁ ὑποψήφιος σύμβουλος κ. Λεγινῆς, ὡς προταθεὶς ἐξ ἀμφοτέρων τῶν ἀποχρώσεων.

Ἐξεδόθη καὶ ἡ ἐναίσιμος *Περὶ Δωρεῆς* διατριβὴ τοῦ κ. Ἠλίας Διακοπούλου ἀφιερωμένη εἰς τὸν κ. πρωθυπουργόν, εἰς ἣν ὁ διαπρεπὴς καθηγητὴς κ. Π. Παπαρηγόπουλος ἐσημείωσε τὰ ὀλίγα ἐμφαντικώτατα : « Εἴθε οἱ τῆς ἐν τῇ νομικῇ διδασκαλίᾳ ὑποψήφιοι νὰ ἐμιμοῦντο κατὰ τε τὴν γραφὴν καὶ τὴν σύνταξιν τὸν συντάξαντα τὴν παρούσαν πραγματείαν ».

Ὁ κῆπος τοῦ Ἀπόλλωνος ἐφέτος εἶνε ὁ ἄτλας τῶν κήπων, διότι ἐπὶ τῆς θερινῆς αὐτοῦ σκηνῆς βαστάζει τὸ βάρος τριῶν δραματικῶν θιάσων. Πρὸ τινων ἡμερῶν πρῶτος ὁ θιάσος τοῦ κ. Ἀλεξιάδου ἐνεκαινίασε τὰς παραστάσεις του διὰ τοῦ *Ρακοσυλλέκτου*, ἐν τῷ ὁποίῳ κινεῖ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν πολλῶν καὶ χειροκροτεῖται ὁ κ. Ἀλεξιάδης. Σήκερον ὁ αὐτὸς πρόκειται νὰ μᾶς παρουσιάσῃ διὰ πρώτην φορὰν τὴν *Márthar καὶ Mariar*. Αὖριον δὲ, ἄρχεται παραστάσεων καὶ ἡ δραματικὴ εἰταιρία τοῦ κ. Ἀρνιωτάκη, ἐν τῷ αὐτῷ κήπῳ. Δὲν ἐλησμονήσαμεν καὶ ἀναμένομεν ἀκόμη ἐν ὑπομονῇ καὶ τὸ ἀρμενικὸν μελόδραμα μετὰ τοῦς εὐήχους Λεπλεπιζήδες καὶ Χορχοραγάδες του.

Εἶνε δὲ τὸ αὖριον ὑπὸ τοῦ θιάσου τοῦ κ. Ἀρνιωτάκη διδασκόμενον δρᾶμα ἡ *Αἰκατερίνη Χόβαρντ* τοῦ διασώμου Δουμά, πατρὸς, τῆς καθαρᾶς ρομαντικῆς σχολῆς τοῦ 1830, πλήρης προσώπων μυθιστορικῆς δράσεως καὶ σκηρικῆς μεγαλοπρεπείας. Ἡ ἡρώς, ἑξ ἧς καὶ ὁ τίτλος τοῦ δράματος εἶνε μία ἐκ τῶν συζύγων τοῦ βασιλέως ἐκείνου τῆς Ἀγγλίας, ὅστις ὡς μῆλα ἐξέλεγε τὰς γυναῖκας του, καὶ ὡς μῆλα κατέτρωγεν αὐτάς διὰ τῆς μαχαίρας... τοῦ δημίου. Ἡ βῆσις τοῦ δράματος ἱστορικὴ, αἱ λεπτομέρειαι μυθιστορικώταται.